

De vaste Commissie voor Financiën heeft de eer als volgt te rapporteren over haar voorbereidend onderzoek van dit wetsontwerp.

Algemene opmerkingen over het dekkingsplan

De commissie achtte dit verslag de meest geschikte plaats voor het weergeven van enige algemene beschouwingen over de wetsontwerpen die tezamen het zogenaamde dekkingsplan vormen.

Reeds bij de algemene politieke en financiële beschouwingen in de Kamer was door zeer vele leden de bereidheid getoond om aan de Regering de benodigde middelen te verschaffen ter financiering van de rijksbegroting, daarbij inbegrepen middelen die dienen ter vervanging van wegvallende opbrengsten. Om die reden hadden deze leden zich instemmend opgesteld ten aanzien van het geheel der voorgestelde voorzieningen, zulks uiteraard met enige kanttekeningen of voorbehouden ten aanzien van enkele onderdelen, waarop zij bij de onderscheiden wetsontwerpen nader wilden ingaan. Meer in het algemeen herhaalden zij hier hun opvatting dat in volgende jaren additionele voorzieningen nodig zullen zijn ter financiering van de structurele uitgaven-groei. Naar hun mening kwam in de gekozen belastingmiddelen die noodzaak onvoldoende tot uitdrukking. Deze opvatting had hen ertoe gebracht bij de algemene financiële beschouwingen, in het bijzonder ten aanzien van de zogenaamde „wiebeltax” een genuanceerd standpunt in te nemen.

Uit de voorgestelde belastingplannen was aan deze leden voorts gebleken dat de bestaande bronnen van dekkingsmiddelen uitgeput raken. In verband hiermee hadden zij bij de algemene politieke en financiële beschouwingen op alternatieve, nieuwe belastingobjecten gewezen.

Bij de bestudering van de diverse voorstellen was bij de genoemde leden tenslotte de behoefte gebleken aan inzicht in de situatie in ons omringende landen. Dit bracht hen tot de vraag of reeds enigerlei overzicht verstrekt kan worden over de stand van zaken m.b.t. de harmonisatie van indirecte belastingen in de E.E.G.

Vele andere leden merkten op dat de verschillende posten van het dekkingsplan van betrekkelijk bescheiden omvang zijn. Bovendien is de grootste post, de omzetbelasting op investeringen, bedoeld van tijdelijke aard te zijn. Wanneer genoemde leden niettemin behoefte voelden aan enige algemene opmerkingen, dan kwam deze in hoofdzaak voort uit drie omstandigheden: het gebruik van de wiebeltax, die krachtens de wet niet mag dienen als dekkingsmiddel; het geheel van de vooruitzichten voor 1973 en het voor 80 pct. toepassen van de inflatiecorrectie in loon- en inkomstenbelasting, waarover het parlement zich niet formeel hoeft uit te spreken.

De wiebeltax is bij de algemene politieke en financiële beschouwingen al uitvoerig aan de orde geweest. Niet alleen van oppositionele zijde werd daarbij kritiek geïfend op de toepassing die de regering in 1972 aan de desbetreffende wet wil geven. De heer Notenboom aanvaardde haar ten slotte met het argument – zo hadden de aan het woord zijnde leden het be-

grepen – dat weliswaar de Regering althans een deel van deze naar hun aard tijdelijke belastingontvangsten later blijvend zal moeten maken, maar dat het geld in ieder geval binnenkomt.

Het debat is alsdus verschoven naar de vraag wanneer de Regering zal erkennen dat de ontvangsten uit hoofde van de wiebeltax geheel of ten dele zullen moeten worden vervangen door blijvende dekking. Een gekwantificeerd antwoord op deze vraag mag worden verwacht in het kader van de meerjarenramingen, dus in het komende voorjaar. Dit behoeft echter geen beletsel te zijn de Regering reeds nu nadere vragen te stellen. Deze meerjarenramingen, voorzover betrekking hebbend op de inkomsten en op het tekort, zullen bijdragen tot een antwoord op twee (op blz. 17 van de miljoenennota geformuleerde) vragen: „of het tekort ook op langere termijn te groot moet worden geacht en of de oorzaken, die tot het huidige beeld hebben geleid, ook in de toekomst werkzaam zullen blijven”, bij welke oorzaken kennelijk gedacht wordt aan de trendmatige groei aan de progressiefactor en aan de spanning tussen nominale ruimte en gebruik ervan.

In verband met het gebruik van de wiebeltax in 1972 is vooral de eerste van deze beide vragen van belang. Gesteld, dat groei, progressie en nominale ontwikkeling ditmaal realistischer zijn geschat dan jaren achtereen het geval is geweest, is dan het huidige tekort aanvaardbaar? De nu aan het woord zijnde leden herinnerden eraan dat het structurele begrotingskader nu tien jaar lang is gehanteerd zonder dat de Regering heeft aangegeven of en in hoeverre veranderingen ten aanzien van de uitgangsbasis, het evenwicht tussen nationale besparingen en investeringen, nopen tot bijstelling. Voor een beoordeling van dit probleem is van secundair belang, hoe het tekort in een bepaald begrotingsjaar wordt gefinancierd. Ook een beleid dat gericht is op aanzienlijke liquiditeitsbinding door het Rijk, kan toch inflatoir werken doordat in andere sectoren van de economie (bedrijfsleven, lagere overheden) een nog omvangrijker liquiditeitscreatie plaatsvindt.

Moge de Regering nog niet zijn uitgestudeerd, zij zal zich onder meer rekenschap moeten geven van de beschouwingen die de schepper van het structurele begrotingskader reeds bij herhaling in zijn jaarverslagen als president van de Nederlandsche Bank aan de tegenwoordige toestand heeft gewijd. Zo schrijft de heer Zijlstra in het jaarverslag over 1970 (blz. 15): „Een deel van de begrotingsruimte, zoals die resulteert uit de structurele stijging van het nationale inkomen vermeerderd met de reële progressie, moet worden gereserveerd voor de bijstelling van het financieringstekort van de overheid. Het hiermede gemoeide bedrag van tenminste 1 pct. van het nationale inkomen is thans tenminste f 1,2 mld. op jaarbasis”. De aan het woord zijnde leden wilden hieraan toevoegen dat ook in de laatste miljoenennota en naar aanleiding daarvan de geleidelijke toename van het begrotingstekort weer duidelijk is geïllustreerd (bijlage 9 bij de nota en daarna het antwoord op vraag 21). Het tekort ligt in de huidige periode van overbesteding 1 à 2 pct. van het nationale inkomen hoger dan in het overbestedingsjaar 1964. Acht de Regering deze waarneming juist en stemt zij in met de geciteerde aanbeveling van de president van de Nederlandsche Bank? Wil zij in dit verband haar visie op de toekomstige ontwikkeling van de belastingdruk ex wiebeltax nader toelichten? Kan zij tevens aanduiden onder welke conjuncturele omstandigheden de wiebeltax kan vervallen?

Wanneer de stelling van de aan het woord zijnde leden – die zich daarbij tevens beriepen op de uitlatingen van zeer vele leden tijdens de algemene financiële beschouwingen – juist is, dat de belastingdruk ex wiebeltax geheel of ten dele in de vaste tarieven moet worden verwerkt, dan worden de begrotingsproblemen voor 1973 des te groter. Daarmee waren deze leden genaderd tot hun tweede beweegreden om een aantal algemene opmerkingen te maken. Zij herinnerden eraan dat de Minister tijdens de algemene beschouwingen meedeelde ermee te rekenen dat de uitgaven krachtens ongewijzigd beleid in 1973 de traditionele structurele begrotingsruimte (opnieuw) met f 0,5 à 1 mld. zouden overschrijden. Bovendien wezen zij (behalve op *a* het vervallen van de wiebeltax) op de volgende omstandigheden en voornemens met betrekking tot de inkomsten:

- b.* de omzetbelasting op investeringen komt te vervallen;
- c.* het eenmalige effect van vervroegde inning der inkomstenbelasting vervalt;
- d.* de belastingvrije voet wordt opgetrokken;
- e.* de zelfstandigen krijgen een fiscale tegemoetkoming in hun oudedags-voorziening;
- f.* het spaarloon wordt fiscaal bevorderd.

Tijdens de algemene beschouwingen is enige verwarring ontstaan, rond het goed-Nederlandse woord *gat*. De aan het woord zijnde leden wilden niet beweren dat de Regering berust in een additionele inflatoire impuls voor 1973 van f 2 mld. of daaromtrent. Evenmin wilden zij enigerlei conclusie trekken ten aanzien van de totale belastingdruk in 1973. In theorie kunnen de uitgaven met enige miljarden worden verminderd en kan bij voorbeeld de omzetbelasting met de helft worden verhoogd. De vraag is in hoeverre de theorie zal kunnen overeenstemmen met de praktijk. Wat de aan het woord zijnde leden met name hinderde was, dat de Regering wel allerlei praktische mededelingen doet over belastingverlagingen, maar tot dusver ten aanzien van de daarmee corresponderende verhogingen in alle talen zwijgt. Formeel heeft zij daartoe het recht omdat alleen de begroting 1972 aan de orde is.

De Regering zelf heeft echter in de miljoenennota 1972, de boven onder *a* t/m *f* genoemde plannen geschetst. Zij zou in onze geleidelijk opener wordende democratie niet vrijuit gaan, wanneer zij de burgers niet tegelijkertijd voorbereidde op noodzakelijke aanzienlijke lastenverzwaringen. Zij, de burgers, zouden dan een kater in de zak hebben gekocht. De leden hier aan het woord vroegen daarom naar een globale kwantificering van de punten *a* t/m *f* en naar een aanduiding van de te verwachten compensaties. Zal in 1973 de omzetbelasting worden verhoogd of zullen de progressielijn en het maximumtarief van de inkomstenbelasting wijziging ondergaan? Behoort het voorts tot de mogelijkheden binnen het regeerakkoord om de inflatiecorrectie dan voor minder dan 80 pct. toe te passen?

Zoals de aldus betogende leden bekend veronderstelden, heeft de progressieve concentratie voorgesteld reeds in 1972 de inflatiecorrectie niet te laten doorgaan en daar tegenover de wiebeltax te handhaven op 3 pct. en om in de tarieven van loon- en inkomstenbelasting structurele wijzigingen aan te brengen (verzwaring voor hoge inkomens, verlichting voor laagste inkomens). Verder is in haar alternatieve plannen onder meer opgenomen een verhoging van de successierechten en van de vennootschapsbelasting (met 1 punt). De aan het woord zijnde leden zouden het waarderen wanneer de Regering deze plannen haar (nadere) kritiek niet zou sparen. Zij zouden het evenzeer op prijs stellen wanneer de Regering vóór de mondelinge behandeling van het dekkingsplan nadere mededelingen zou kunnen doen over mogelijke belastingmaatregelen waaromtrent zij zich tijdens de algemene beschouwingen niet negatief heeft uitgelaten. In het bijzonder dachten deze leden hierbij aan een belasting op pleziervaartuigen. Wanneer zal de regering daartoe voorstellen indienen en aan welke grondslagen en tarieven denkt zij ongeveer?

Verscheidene leden meenden dat hun visie op het dekkingsplan het best tot uiting kan komen in de verslagen betreffende de verschillende hiervan deel uitmakende wetsontwerpen. Zij voelden derhalve geen behoefte om op deze plaats opmerkingen te maken.

Enige leden hadden er moeite mee de Regering te volgen in de wijze waarop het begrotingstekort wordt gedekt respectievelijk gefinancierd. Hoewel zij waardering uitspraken voor het feit dat een zekere beperking der uitgaven werd bereikt, hadden zij een grotere inspanning op dat punt op prijs gesteld. Ook al liggen de rijksuitgaven voor een belangrijk deel vast, een verdere toepassing van de profijtgedachte c.q. een verdergaande besnoeiing in de subsidieposten in bepaalde sectoren had een betere, doeltreffender bijdrage kunnen betekenen niet alleen tot een terugdringing van het tekort maar

ook tot een doorbreking van de loon- en prijsspiraal. Een oordeelkundig beleid zou tevens een bijdrage leveren aan de bestrijding van de geestelijke ontwaardingsverschijnselen, een belang – naar de mening van de leden nu aan het woord – van de eerste orde. Zij drongen er bij de Regering op aan in deze richting stappen te (blijven) ondernemen.

Ook de voorgestelde concrete maatregelen – op de onderdelen waarvan de nu in dit verslag aan het woord gekomen leden zo nodig bij desbetreffende wetsontwerpen nader wilden ingaan – hadden niet onverdeeld hun instemming. In de eerste plaats vroegen zij zich af of de voorgestelde lastenverzwaring billijk en rechtvaardig over de bevolking c.q. het bedrijfsleven wordt verdeeld. De lastenverzwaring tussen de verschillende takken van het bedrijfsleven kwam hun niet evenwichtig voor. In het bijzonder was deze leden opgevallen de nadruk die het vervoer, waaronder het beroepsvervoer over de weg, in dit geheel heeft gekregen. Heeft hier wel een goede afweging plaatsgevonden? Niet alleen in het kader van het dekkingsplan (assurantebelasting, benzineaccijns), maar ook in het kader van de tijdelijke financiering (uitstel afbraak investeringsheffing) en wat betreft de kosten van onderhoud van rijkswegen en (gedeeltelijk) wat betreft de tekorten op het openbaar vervoer (opcenten motorrijtuigenbelasting), wordt één bedrijfstak wel zwaar getroffen. De vraag rees bij de leden nu aan het woord, mede gezien de grote belangen van het beroepsvervoer in E.E.G.-verband – waar men spreekt van een Nederlands aandeel van 40 pct. – of door de voorgestelde maatregelen de concurrentiepositie van deze bedrijfstak niet te veel wordt aangetast. In hoeverre is hier sprake van billijkheid en redelijkheid in de verdeling der lasten, mede gezien de belastingdruk waaraan andere sectoren van het bedrijfsleven onderworpen zijn. Kunnen vergelijkingscijfers worden verstrekt terzake?

In de tweede plaats vroegen deze leden de aandacht voor het feit dat in het maatschappelijk en economisch gebeuren de duidelijke neiging (= werkelijkheid) bestaat de meerdere lasten af te wentelen. De min of meer automatische aanpassing van lonen en prijzen kan hun inziens ertoe leiden dat de inflatiespiraal in het geheel niet wordt doorbroken. Welke gevolgen zijn er te verwachten van de verhoging der lasten? Zijn er reële aanwijzingen c.q. verwachtingen dat doorberekening, al of niet volledig, niet zal plaats vinden en kunnen daarover gegevens worden verstrekt?

In de derde plaats waren deze leden beducht voor de gevolgen van de door de Regering genomen en voorgestelde maatregelen, die hun inziens het investeringsklimaat, dat volgens de laatste gegevens toch al slechter wordt, belangrijker verder zullen verslechteren. Hierbij zijn van belang: de voortgaande verkleining van het aandeel van de overige inkomens (voor 1972 geschat op 13 pct.): de uitgestelde afbraak van de investeringsheffing; de verhoging van de wiebeltax van 3 naar 5 pct. en de intrekking van investeringsubsidies in bepaalde probleemgebieden. Is in dit klimaat verhoging van lasten wel de meest geëigende vorm om de neergang goed te begeleiden?

De leden die deze vraag stelden hadden er de grootste moeite mee dat de in de wet op de wiebeltax voorziene besparing c.q. beperking van uitgaven van tenminste 20 pct. nog niet voor de helft is gehonoreerd is, namelijk slechts met f 90 mln. Zij achtten het voorts strijdig met de aard van de heffing, dat deze nu wordt gebruikt voor dekking van rijksuitgaven. In hoeverre wordt hier een gewekt vertrouwen op fiscaal gebied dat noodzakelijk is voor goede verhoudingen, geschonden door niet aan de doelstellingen van de wet vast te houden? Kan de Regering in ieder geval toezeggen dat het volle bedrag als gebonden geldhoeveelheid wordt aangemerkt, als de toestand van 's Rijks kas dat zou toelaten?

De hier aan het woord zijnde leden konden wel akkoord gaan met het toepassen van de zg. automatische inflatiecorrectie.

Wat de aard van de voorgestelde dekkingsmiddelen betreft was het hun niet duidelijk geworden waarom het voorstel tot het berekenen van rente – waarvan bij tijdige invoering een opbrengst in 1972 van f 80 mln. het gevolg was geweest – was ingetrokken. Renteberekening is een, ook in het bedrijfsleven

vaak voorkomende, voor alle partijen aanvaardbare regeling. Uit het antwoord op vraag 49, ter voorbereiding van de algemene politieke en financiële beschouwingen hadden zij afgeleid dat hier sprake zou zijn geweest van een blijvende bate. Is dat een juiste gevolgtrekking? Wat is de doorslaggevende reden geweest dat de betrokken bewindslieden in plaats daarvan, naar andere dekkingsmiddelen hebben omgezien?

Ten slotte hadden deze leden geruchten vernomen als zou het niet betalen van motorrijtuigenbelasting vrij vaak voorkomen, juist bij die autobezitters die alleen in de weekeinden rijden. Willen de bewindslieden de mogelijkheid nog eens overwegen om de motorrijtuigenbelasting te koppelen aan het bezit van een motorrijtuig in plaats van aan het rijden daarmee? Bij verwezenlijking van deze gedachte zou wellicht via een extra-inlegvel bij het kentekenbewijs de controle op de heffing praktisch perfect kunnen worden gemaakt. Hebben de bewindslieden overigens enige aanwijzing over de grootte van het bedrag gemoed met de niet aangegeven motorrijtuigenbelasting? Zou een wijziging op dit punt niet tevens een goede bijdrage leveren aan de noodzakelijke dekking?

Enkele leden achtten het complex van voorstellen tot dekking van de uitgaven niet fraai omdat het grotendeels uit incidentele maatregelen bestaat, die hun inziens onzekerheid in het bedrijfsleven en onder de belastingplichtigen doen ontstaan. Zo gold bij het treffen van de regeling, dat van de inflatiecorrectie niet 100 pct., doch 80 pct. automatisch zou worden terugbetaald, als argument dat prijsverhogingen geen invloed hebben op de accijnzen en motorrijtuigenbelasting. Thans worden nog binnen het jaar daarna zowel de benzineaccijns als de motorrijtuigenbelasting volgens het voorstel van de Regering verhoogd, terwijl toch de 80 pct.-regeling van toepassing is. De nu aan het woord zijnde leden zouden het beter vinden als, gezien de verwachtingen voor 1972 en volgende jaren, een evenredige (niet progressieve), doch definitieve verhoging van het tarief van de loon- en inkomstenbelasting wordt ingevoerd. Dan zou ook bij voorbeeld de wiebeltax niet behoeven te worden verhoogd en dan zou deze ook wellicht voor zijn eigenlijke bestemming kunnen worden gebruikt.

Algemene opmerkingen over dit wetsontwerp

Zeer vele leden konden zich vinden in de verlenging respectievelijk besteding van enige tijdelijk verlaagde tarieven van de omzetbelasting. Zij wilden hier later in het verslag dieper op ingaan.

Vele andere leden hadden met gemengde gevoelens van het wetsontwerp kennis genomen. Enerzijds juichten zij het toe dat de regering in de huidige periode van buitengewone prijsstijging had afgezien van een algemene tariefsverhoging. Anderzijds vonden zij het onbevredigend dat de tariefstructuur nu al weer wordt veranderd, een jaar nadat Regering en parlement daaromtrent uitvoerig hebben beraadslaagd. In het algemeen kwam het hun beter voor dat deze structuur met regelmatige tussenpozen van bij voorbeeld vier jaar aan de orde wordt gesteld, waarbij de wetgever dan elke mogelijke verandering duidelijker in het geheel zou kunnen beoordelen en afwegen. Uitzonderingen op deze regel zouden denkbaar zijn in het geval van tijdelijke maatregelen, in overgangssituaties en bij een onverwacht snelle ontwikkeling in bepaalde sectoren van de maatschappij. Alle drie deze motieven zijn in het onderhavige ontwerp aan te wijzen. Een definitieve verhoging van de belasting op elektriciteit met 10 pct. past echter niet in dit beeld.

Later in dit verslag wilden de leden hier aan het woord op de afzonderlijk voorgestelde maatregelen ingaan. Nu echter de gehele tariefstructuur impliciet in twijfel was gesteld, wilden zij hannerzijds een punt van twijfel toevoegen. Zij herinnerden eraan dat een amendement-Berg tot overbrenging van alle genees- en verbandmiddelen naar het verlaagde tarief in 1970 met een krappe meerderheid was verworpen. Het kwam hun niet zeker voor dat deze meerderheid na de verkiezingen zou zijn gehandhaafd, reden waarom zij deze kwes-

tie ook aan de nieuwe Regering meenden te mogen voorleggen.

Inmiddels is de inhoud van een voorstel – zo erkenden de aan het woord zijnde leden – natuurlijk belangrijker dan de formele grondslag. Welnu, deze leden bleven het uit een oogpunt van systematiek en doelmatigheid onbevredigend vinden dat apothekers en drogisten fiscaal-administratief verschil moeten maken tussen twee soorten geneesmiddelen. Het verschil tussen beide categorieën ligt niet in de heilzaamheid: hoofdpijntabletten kunnen snel verlichting brengen, ook zonder recept. Het verschil zit evenmin in het effect op de kosten van levensonderhoud, welk verschil wellicht kan worden aannemelijk gemaakt voor elektriciteit tegenover andere vormen van energie. Het onderscheid tussen de geneesmiddelen is van strikt formele aard en de fiscale eenvoud is daarmee niet gediend. Gaarne vernamen de leden die hierop wezen het standpunt van het nieuwe kabinet ter zake.

Met de voorstellen terzake van de dag- en nieuwsbladen, de citrusvruchten en tropisch fruit en terzake van de elektriciteit, konden verscheidene leden zich in het algemeen wel verenigen.

Verscheidene leden begonnen met het uiteen van een aantal bedenkingen tegen het brokkelig hanteren van wijzigingsvoorstellen op de Wet op de omzetbelasting. Zo vindt het ene jaar (namelijk met ingang van 1971) de overbrenging plaats van enkele in het gewone tarief geplaatste goederen naar het lage tarief, terwijl nu m.b.t. 1972 en volgende jaren het omgekeerde geschiedt. Zij herinnerden er aan dat vorig jaar bij de behandeling van de wijzigingsvoorstellen vanuit de Kamer ondermeer bezwaar was gemaakt tegen overbrenging v.w. gebak, koekjes e.d. naar het lage tarief, hetgeen voor de schatkist een derving aan inkomsten van pl.m. 80 à 90 mln. betekende. Wanneer de overbrenging destijds geen feit was geworden dan had opnemning van energie in het hoge tarief nu achterwege kunnen blijven. Is dit kabinet er achteraf van overtuigd dat de overbrenging van gebak, koekjes en dergelijke naar het lage tarief geheel ten goede is gekomen aan de consumenten? Zijn hierover onderzoeken gedaan en, zo ja, wat zijn daarvan de uitkomsten?

De aan het woord zijnde leden herinnerden er ook aan dat vorig jaar een „complete opstand” onder de banketbakkers losbarstte toen vanuit de Kamer pogingen werden gedaan om de overbrenging naar het lage tarief niet te laten doorgaan. Deze „opstand” was voor de aan het woord zijnde leden een bevestiging van de stelling dat verlaging van het tarief niet ten goede zou komen aan de consument, maar aan de banketbakkers. In verband hiermede zagen zij thans gaarne aangetoond dat de beslissing vorig jaar een juiste is geweest, en dat de tariefsverlaging werkelijk volledig ten goede is gekomen aan de consumenten.

Het brokkelige karakter van de voorstellen kwan naar de mening van de leden nu aan het woord anderszijds tot uitdrukking in overbrenging van elektriciteit naar het hoge tarief terwijl andere energiedragers daar buiten worden gehouden. Is de volgende mededeling juist die voorkomt in een adres van de Vereniging van Exploitanten van Electriciteitsbedrijven in Nederland d.d. 8 oktober 1971: „Bij navraag ter bevoegde plaatse bleek ons van een motivering, anders dan die welke gelegen is in de behoefte aan dekkingsmiddelen geen sprake te zijn”?

In het algemeen konden sommige leden zich wel met de voorstellen van het ontwerp verenigen.

Dag- en nieuwsbladen

Dat voor de dag- en nieuwsbladen de tijdelijke maatregel t.a.v. het tarief voor 3 jaar is gecontinueerd, werd door zeer vele leden als billijk en juist ervaren. De omstandigheden die destijds tot de aangebrachte verlaging hebben geleid, zijn immers nog ten volle aanwezig. Anderszijds wilden deze leden ook de verdere ontwikkeling van de positie van deze bladen afwachten alvorens een definitieve beslissing omtrent de tariefindeling te nemen.

Vele andere leden stemden in met handhaving van het nultarief. Waarom dit (wederom) wordt gebonden aan een termijn van drie jaar, ontging hun evenwel. De regering noemt in dit

verband twee omstandigheden: de herstructurering van de dagbladpers en de ontwikkelingen in de E.G. Wat de eerste factor betreft achten deze leden de termijn nog veel te ruim gesteld. Na alle uitgebrachte adviezen moet de financieel-economische positie van de pers nu toch waarachtig in korter bestek kunnen worden geregeld. Ten aanzien van de tweede factor, de ontwikkeling in E.G.-verband, zal wellicht een tegenovergestelde overweging blijken te gelden, namelijk de kans dat de internationale molens niet zo snel malen. Waarom kiest de regering nu een vaste termijn en beneemt zij zich daarmee de mogelijkheid van een hetzij snellere hetzij minder snelle wetswijziging? Naar het oordeel van de leden die deze vraag stelden dient een wetstekst om zo duidelijk mogelijk voorschriften te geven voor het heden.

In de memorie van toelichting – zo was de leden hier aan het woord opgevallen – komt van de weekbladpers noch de huidige noch de toekomstige positie aan de orde. De bewindslieden van financiën hebben blijkbaar een regeling voor de dagbladpers aangetroffen welke zij niet durven aantasten, zonder zich nochtans in de problematiek te hebben verdiept. Hadden zij dit laatste wel gedaan, dan zouden zij zeker argumenten hebben aangevoerd waarom naar hun mening de discriminatie tussen dag- en weekbladen moet blijven bestaan, hoewel de weekbladen behalve met stijgende kosten ook met teruglopende advertentie-inkomsten worden geconfronteerd, die bovendien niet in aanmerking komen voor compensatie. De abonnementsprijzen van opinieweekbladen zullen daardoor veel sterker stijgen dan die van dagbladen, namelijk met 15 pct. tot 25 pct. Gaarne zouden de aan het woord zijnde leden alsnog bovenbedoelde argumenten vernemen en ingelicht worden over de budgettaire gevolgen van het opheffen van deze discriminatie.

Ten aanzien van dag- en weekbladen beide werd hierboven het grote belang van de inkomsten uit reclame aangeduid. Daarbij is niet alleen het verband tussen verschillende communicatiemedia, maar ook dat tussen verschillende bladen relevant. Indien en voorzover de verscheidenheid van de pers gevaar loopt, ligt het voor de hand tegenkrachten onder meer te putten uit een van de voornaamste bedreigingen, nl. de reclame. Bijdragen naar rato van het aantal abonné's kunnen in deze gedachtengang worden gefinancierd uit heffingen op de advertentie-inkomsten. Een dergelijke constructie is in Zweden reeds van kracht. Willen de hierbij zo nauw betrokken bewindslieden van financiën, vooruitlopend op de te verwachten algemene regeringsnota over de pers, reeds nu hun voorlopige mening geven omtrent de merites van een dergelijke nieuwe bestemmingsheffing? Wanneer is overigens de verschijning te verwachten van die algemene nota?

Verscheidene leden gingen accoord met de verlenging van de in 1968 voor drie jaren getroffen regeling voor de dagbladpers, waarbij op grond van bijzonder moeilijke omstandigheden het nultarief voor dagbladen en nieuwsbladen welke krachtens abonnementen worden verstrekt, werd ingevoerd. Wel rees ook bij hen langzamerhand de vraag of niet evengoed voor weekbladen een dergelijke bijzondere regeling gemotiveerd zou zijn. In dit verband wezen de aan het woord zijnde leden op het adres dd. 24 september 1971 dat namens een aantal weekbladen aan de Regering en de Staten-Generaal is gericht en waarin wordt medegedeeld dat toepassing van het nultarief op de daar bedoelde weekbladen slechts een budgettair verlies voor de schatkist zou opleveren van hoogstens een 1 mln. gulden. Kan de Regering deze schatting bevestigen? Ook deze opinieweekbladen – zo brachten de nu aan het woord zijnde leden naar voren – hebben al enige jaren te kampen met teruglopende advertentie-inkomsten, waardoor de druk op de abonnementsprijzen onevenredig groot wordt. Hierbij komt nog de voor januari voorziene sterke verhoging van de posttarieven. Genoemde leden vernamen gaarne van de regering of uitbreiding van de toepassing van het nultarief tot deze categorie bladen mogelijk is. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn, dan zouden ook zij gaarne van de Regering nog eens in extenso de argumenten vernemen waarom juist het onderscheid tussen dag- en nieuwsbladen enerzijds en weekbladen anderzijds wordt gemaakt.

Wat is de reden – zo vroegen ook enkele andere leden – dat het zg. nultarief voor dag- en weekbladen slechts geldt voor krachtens abonnement verstrekte bladen? Maakt de positie van dag- en nieuwsbladen het niet gewenst het nultarief ter zake onbeperkt te laten gelden? Bestaan daartegen technische bezwaren?

Citrusvruchten en tropisch fruit

Dat de citrusvruchten en het tropisch fruit thans blijvend onder het 4 pct.-tarief worden gebracht kwam zeer vele leden juist voor. De argumenten destijds aangevoerd voor de tijdelijke verlaging zijn nog ten volle aanwezig. Inderdaad ligt een definitieve verlaging in de lijn van de destijds aangevoerde argumentatie.

Vele andere leden stemden eveneens in met blijvende rangschikking onder het 4 pct.-tarief. Huns inziens had dit reeds kunnen gebeuren naar aanleiding van (de gedachtenwisseling over) nota 10 994. Dit voorstel vormt derhalve een illustratie bij de boven ingenomen stelling dat als tijdelijk bedoelde maatregelen niet moeten worden gebonden aan een vaste termijn. Zonder deze termijn waren inkt en papier gespaard.

Muziekuitvoeringen en toneelvoorstellingen

Gezien de ontwikkeling ten aanzien van de vermakelijkheidsbelasting konden zeer vele leden zich volledig vinden in een verlenging van de destijds voor muziekuitvoeringen en toneelvoorstellingen getroffen maatregel. Op dit moment is nog niet te zeggen hoe deze ontwikkeling zich in de komende periode zal voltrekken. Bij verlenging met 3 jaar is de datum waarop de integrale afschaffing van de vermakelijkheidsbelasting haar beslag zal hebben gekregen wat meer in het zicht gekomen. Om die reden verenigden genoemde leden zich met de opvatting dat misschien over 3 jaar meer inzicht bestaat omtrent hetgeen definitief ten aanzien van het tarief waaraan muziekuitvoeringen en toneelvoorstellingen zijn onderworpen, moet worden besloten. Inmiddels betreurden zij het dat het afsterven der vermakelijkheidsbelasting zoveel tijd vergt. Zij dachten hierbij vooral aan de groepen op wie zowel de vermakelijkheidsbelasting als de omzetbelasting drukt, zoals kermissen.

Ook hier ontging vele andere leden de ratio van een strikte termijn, evenals ten aanzien van de pers en (voor wat betreft het verleden) het tropisch fruit. Zal het verlaagde tarief blijven gelden, ook wanneer de meeste gemeenten binnen drie jaar de vermakelijkheidsbelasting afschaffen? En anderszins: zal het in 1975 vervallen ook wanneer de gemeenten het laten aankomen op 1979? Een duidelijke beleidsbepaling door de Regering zou van meer belang zijn dan een schijnbaar exacte wetstekst, waarmee men toch nog alle kanten op kan.

Verscheidene leden vernamen gaarne de mening van de Regering over een uitbreiding van post c onder 2 van tabel I (verlaagd tarief) met dierentuinen, dansscholen en kermissen. De omstandigheid dat over deze activiteiten ook gemeentelijke vermakelijkheidsbelasting wordt geheven kan hiertoe huns inziens aanleiding zijn.

Enige leden vroegen zich af, gezien hun visie op dit soort evenementen – waar zij reeds in de algemene opmerkingen over het dekkingsplan aan het begin van dit verslag van hadden doen blijken –, of het wel gewenst is deze verlaging te verlengen. Tegen toepassing van het gewoon tarief van 14 pct. zouden zij hier geen bezwaar hebben.

Elektriciteit

Het stemde zeer vele leden tot voldoening dat gezien de ontwikkeling ten aanzien van lonen en prijzen, dit jaar slechts een bescheiden bijdrage wordt gevraagd in de sfeer van de omzetbelasting. Zij hadden er voorts begrip voor dat de voorkeur is uitgegaan naar een artikel waarvan de prijsstelling en prijswijziging wat eenvoudiger te volgen valt dan bij vele andere

artikelen het geval is. Wel vonden zij de vraag interessant of naar de mening van de Regering elektriciteit, als verbruiksartikel, in het zogenaamde normale tarief thuishoort. Tot hun uiteindelijke oordeelsvorming zou voorts inzicht in het zogenaamde „sociaal effect”, zoals dat ook gehanteerd is bij de invoering van de huidige wet op de omzetbelasting, kunnen bijdragen. De aan het woord zijnde leden zouden het derhalve op prijs stellen indien daarover informatie kon worden verstrekt.

Zij vernamen ook gaarne welke invloed deze wijziging van de tariefindeling heeft op de concurrentieverhouding ten opzichte van andere energievormen voor huishoudelijk gebruik en op het gebruik door van omzetbelasting vrijgestelde verbruikers. De vraag is in dit verband van belang of de wijziging in de onderlinge prijsverhouding aanleiding kan geven tot het in de toekomst op enigszins aanzienlijke schaal overgaan op andere energievormen. Hoe denkt de Regering voorts over het wel opgeworpen bezwaar dat concurrentievervalsing optreedt tussen verbruikers die zelf elektriciteit opwekken en hen die deze van openbare bedrijven betrekken?

De hier aan het woord zijnde leden hadden kennisgenomen van de opvatting van het Landbouwschap dat tengevolge van de wijziging in de tariefindeling, de b.t.w.-ontvangsten over de verkopen van tuinbouwbedrijven niet meer zullen opwegen tegen de b.t.w.-voordruk op deze bedrijven. Wat is de mening van de bewindslieden over de in verband daarmee gedane suggestie om de kosten van transport naar de tuinbouwveilingen van het 14 pct.-tarief naar het 4 pct.-tarief over te brengen?

Ten slotte vernamen meergenoemde leden gaarne welke indeling of tariefstelling ter zake van energiebronnen in de andere E.E.G.-landen wordt gehanteerd.

Zoals vele andere leden reeds in hun inleidende opmerkingen over dit wetsontwerp naar voren brachten, was naar hun mening de overbrenging van elektriciteit van het verlaagde naar het algemene tarief het meest ingrijpende onderdeel ervan. Des te meer bevreemde het hen dat juist aan dit onderdeel de kortste toelichting is gewijd: De Regering heeft het moeilijk, zij ziet geen andere uitweg, de meeropbrengst is 100 mln. Punt. Korter – zo meenden de leden die deze toelichting aldus weergaven – kan het nauwelijks en zulks geschiedt nadat nog geen jaar geleden de gehele tariefstructuur in behandeling is geweest.

Waarom heeft de Regering juist op deze post haar oog laten vallen en niet op een andere? Hebben Regering en parlement in 1968 en 1970 zitten slapen? Is het consumptiepatroon in korte tijd aanzienlijk veranderd? Gaat de Regering, nu een algemene tariefsverhoging op grote weerstand stuit, een salami-taktiek toepassen? Zo ja, welke artikelen komen dan het volgende jaar aan de beurt of komt er in 1973 geen enkele verhoging van resp. verschuiving binnen de omzetbelasting meer? Hoe denkt de Regering dan ruimte te vinden voor de zelfstandigen, het spaarloon en de belastingvrije voet?

De leden die deze vragen stelden zouden ook een uitvoeriger beschouwing verwelkomen over de verschillende effecten van het voorstel op de particuliere consumptie. In de eerste plaats is aan de orde de concurrentie met andere vormen van energie. Is elektriciteit in mindere mate te beschouwen als een eerste levensbehoefte? Zo ja, waarom? Kan een kwantitatief globaal uitgesplitste aanduiding worden gegeven van de verschillende toepassingen? In de tweede plaats is het gevolg voor het algemene prijspeil van belang. De memorie van toelichting zegt daarover niets. De miljoenennota noemt een prijsstijging van 0,13 pct. Zou de overbrenging uit verlaagd naar algemeen tarief van geen enkele andere post een naar verhouding geringer effect sorteren?

Verscheidene leden werden gaarne geïnformeerd over de gevolgen die de overbrenging naar het gewone tarief kan hebben voor de mogelijkheden tot verhoging van de elektriciteitstarieven door lagere publiekrechtelijke lichamen. Deze zijn – zo brachten zij ter toelichting van hun vraag in herinnering – veelal voor hun inkomsten mede aangewezen op de winsten van openbare nutsbedrijven.

Bij verschillende leden rees in de eerste plaats de vraag waarom de elektrische energie niet langer tot de eerste levensbehoeften wordt gerekend, en alle andere energievormen wel. Is dit niet in strijd met de nadruk die de Regering steeds heeft gelegd op het voorkómen van verstoring van concurrentieverhoudingen? Wordt dit beginsel door de thans voorgestelde maatregel niet duidelijk doorbroken? Is het voorts waar dat in geen der overige Europese landen elektrische energie voor wat betreft omzetbelasting in een hoger tarief is ondergebracht dan de overige energievormen? Wat is het commentaar van de Regering op de conclusie van de Vereniging van Exploitanten van Elektriciteitsbedrijven in Nederland welke luidt: „Dat verhoging van omzetbelasting op elektrische energie in strijd is met de systematiek van de Wet, dat zij het steeds gehanteerde criterium van voorkoming van verstoring der concurrentieverhoudingen doorbreekt en dat zij voorts niet alleen in zichzelf een discriminatie inhoudt ten opzichte van andere energievormen, doch ook uiterst willekeurig een zeer grote groep van individuele staatsburgers zwaarder belasten dan hun medeburgers.”?

Sommige andere leden waren de mening toegedaan dat een verhoging van de b.t.w. op elektriciteit van 4 tot 14 pct. een bijzonder zware last zal betekenen op de besteding van lagere inkomens. Zij wilden zich beperken tot het stellen van de volgende vragen:

Is het onderbrengen van elektriciteit in een ander omzetbelastingstarief dan andere energievormen, niet in strijd – zo niet naar de letter dan toch naar de geest – met de systematiek van de omzetbelasting? Worden door deze maatregel niet in het bijzonder de gebruikers van elektriciteit gediscrimineerd ten opzichte van de gebruikers van gas, olie en kolen?

Wat was de motivering – zo vroegen ook enige leden – om uitsluitend de levering van elektriciteit en niet die van andere energiebronnen onder het tarief van 14 pct te brengen? Is bij dit voorstel rekening gehouden met de omstandigheid dat a) in feite de totale verhoging volledig drukt op de particuliere huishoudens, afgezien van enkele uitzonderingen; dat b) een groot deel der bevolking uitsluitend elektrische energie gebruikt en daardoor voor zijn energiegebruik zwaarder wordt belast dan dat deel dat mede c.q. uitsluitend andere bronnen gebruikt; dat c) de energiekosten behoren tot de kosten van de eerste levensbehoeften en dat d) in de E.G.-landen deze bronnen gelijk worden behandeld? De leden die deze vragen stelden informeerden ook naar de gevolgen van de verhoging der heffing op de levering van elektriciteit voor de ondernemer die de landbouwvrijstelling geniet. Zal in verband hiermee de mogelijkheid kunnen worden gezien om als vergoeding voor de niet aftrekbare extra kosten eventueel de transportkosten naar de veiling te brengen onder het verlaagd tarief? Welke kosten zouden daar globaal aan verbonden zijn?

Enkele leden noemden de overbrenging van het verbruik van elektriciteit naar het 14 pct tarief een maatregel, die de gebruikers van elektriciteit als verwarmingsmiddel op onbillijke wijze zwaarder treft dan de gebruikers van gas. De dekking die voor het verschil tussen uitgaven en inkomsten van het Rijk moet worden gezocht, behoort naar de mening van genoemde leden te worden opgebracht door het gehele volk en niet alleen door hen die toevallig in de omstandigheid verkeren dat zij veel elektriciteit moeten gebruiken bv. voor boilers en elektrische kookapparatuur. Deze ongelijkheid heeft bovendien een verschuiving tot gevolg van de productie van elektrische verwarmingsapparatuur naar gasverwarmingsapparaten, hetgeen niet in de bedoeling van het wetsontwerp ligt. Kan de bewindsman – zo vroegen de aan het woord zijnde leden – een tabel geven waaruit de ontwikkeling is af te lezen van de prijs (gerekend per nuttige eenheid kilocalorieën) van a) gas en b) elektriciteit, zulks voor de laatste 5 jaren en geschat voor 1972?

Met bevreemding hadden enkele andere leden kennis genomen van de voorgenomen verhoging van de belastingdruk op elektriciteit. Deze leden kregen graag inzicht in de verdeling van de geschatte opbrengst ad 110 mln., naar gelang deze afkomstig is van vrijgestelde bedrijven enerzijds en particulieren anderzijds. Deelt de Regering de mening dat elektriciteit een

relatief groter deel van het budget beslaat bij de minst draagkrachtigen, zodat de prijsverhoging als sociaal ongewenst moet worden beschouwd?

Investeringsheffing

Zeer vele leden konden veel begrip opbrengen voor de bezwaren die vanuit het bedrijfsleven worden geuit tegen het andermaal verlengen van de bij de invoering der nieuwe wet op de omzetbelasting vastgestelde overgangregeling voor teruggaaf van omzetbelasting op investeringsgoederen. Terecht klaagt het bedrijfsleven zich over de geringe consistentie in het beleid dat nu voor de tweede maal de aan investeringsplannen ten grondslag liggende calculaties doorkruist in voor het bedrijfsleven wel zeer ongunstige zin. Het offer dat deze vertraging in het afbraakschema vergt is kwantitatief van wel zeer omvangrijke betekenis.

Omgekeerd hadden de aldus betogende leden er ook wel begrip voor dat de omvang van de bedragen die met de overgangsregeling zijn gemoeid ook voor de financiering van de rijksbegroting van betekenis is. Overigens levert de hernieuwde vertraging uiteraard weer slechts tijdelijk soelaas. Ook zou de verwachte omvang van de investeringsgroei in 1972 geen bezwaar opleveren tegen een zonder verlenging handhaven van het vastgestelde schema. Omdat het wantrouwen van het bedrijfsleven op grond van de tot nu toe opgedane ervaring niet onbegrijpelijk is, zouden de aan het woord zijnde leden – waar zich op dit punt enige leden bij aansloten – het op prijs stellen indien de Regering zich nu zeer gedecideerd kon uitlaten over de definitieve beëindiging van de overgangsregeling. Zij wezen er in dit verband op dat de onvolledige teruggave van de omzetbelasting op investeringsgoederen in strijd is met het in E.E.G.-verband gekozen systeem van belasting op de bruto toegevoegde waarde welk systeem inmiddels ook in de andere E.E.G.-landen is ingevoerd. Hierdoor ontstaat thans het gevaar van discriminatie ten ongunste van de Nederlandse producent, terwijl ook reeds het vestigingsklimaat zich in ongunstige zin ontwikkelt.

De aan het woord zijnde leden informeerden, nu ook volgend jaar het niet aftrekbare deel van de omzetbelasting van substantiële betekenis blijft, of nu niet de werking beperkt kan worden tot investeringsgoederen. Het begrip „bedrijfsmiddel” geeft immers nog steeds onopgeloste moeilijkheden. Door hiervan af te stappen verdwijnt ook de strijdigheid met de Tweede Richtlijn (artikel 11, lid 1) van de E.E.G. ter zake. Daarin zijn immers indien er een overgangsregeling is slechts investeringsgoederen uitgezonderd.

Bij deze gelegenheid stelden meergenoemde leden tenslotte de vraag of de integratieheffing inderdaad voldaan wordt door alle „ondernemers” die vrijgestelde prestaties leveren (onderwijs, ziekenhuizen, verhuur van woningen e.d.). Wellicht zijn hier ook moeilijkheden ontstaan tengevolge van de interpretatieve beslissing door de staatssecretaris, dat de ondernemer die op eigen grond laat bouwen „stoffen ter beschikking” stelt. Anderzijds treden er – naar de aan het woord zijnde leden meenden te weten – moeilijkheden op bij de berekening van de integratieheffing tengevolge van de interpretatie van het begrip „voortbrengingskosten”. Is de staatssecretaris bereid met het bedrijfsleven in overleg te treden over dit punt?

Vele andere leden achtten het niet fraai dat ook dit kabinet reeds aanstonds grijpt naar het middel van de tijdelijke dekking. Dat het tekort van de Nederlandse Spoorwegen binnen de structurele begrotingsruimte kan worden gebracht, wordt op geen enkele manier bewezen. Tegenover de andere incidentele overschrijdingen staan zeer waarschijnlijk incidentele onderschrijdingen, bijvoorbeeld in het onderwijs en de wegenbouw. Minder relevant voor de dekking dan beschouwingen bij afzonderlijke posten is echter het totale begrotingsbeeld. In het licht daarvan en tegen de achtergrond van eerder gedane verkiezingsbeloften tot uitgavenverlaging laat de tijdelijkheid van deze maatregel zich naar het inzicht van de genoemde leden zeer betwijfelen.

Deze leden konden de aard van de maatregel niet logisch passen bij de verwachte conjuncturele situatie. Naast een verhoging van de wiebeltax (onder meer op de vennootschapsbelasting) stelt de Regering een verlenging van de investeringsheffing voor, hoewel de investeringen dreigen te gaan dalen. Toch zouden de aan het woord zijnde leden daarom nog geen overwegend bezwaar tegen de verlenging willen maken. De terugval van de investeringen is te beschouwen als een correctie op een eerder veel te snel verlopen uitbreiding. Wat de toekomst betreft is een stuwmeer van aanvragen om vergunning voorhanden.

In verband met de conjuncturele situatie was naar het oordeel van deze leden wel het algemene karakter van de maatregel een nadeel. Een heffing op investeringen alleen in economische spanningsgebieden zou meer voor de hand liggen. Betekent de handhaving (grosso modo) van een bestaande regeling dat de Regering niet gelooft in opbrengsten reeds het komende jaar uit het gesuggereerde nieuwe regionaal gedifferentieerde instrument?

Verscheidene leden betreurden de noodzaak tot hernieuwde wijziging van het regime voor de afbraak van de investeringsheffing. Dientengevolge zal naar hun mening nog steeds geen recht gedaan kunnen worden aan het systeem van de belasting op de toegevoegde waarde, waarvan de Wet op de omzetbelasting 1968 uitgaat. De mogelijkheid van verstoring van de concurrentieverhoudingen met name binnen de E.E.G. blijft daardoor bestaan. Kunnen de bewindslieden in dit verband een overzicht geven inzake de – al of niet buiten het aftrekmechanisme blijvende – heffing van omzetbelasting over investeringsgoederen in die Europese landen die zijn overgegaan of op het punt staan over te gaan op een stelsel van belasting op de toegevoegde waarde? De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af – zij wilden hierover trouwens ook enige opmerkingen maken bij wetsontwerp **11 550** (wiebeltax) – of het niet beter zou zijn geweest mede op grond van de onzekere conjuncturele situatie de investeringsheffing geheel af te breken en in plaats daarvan de omzetbelasting te brengen onder de wiebeltax. Zagen deze leden het goed, dan zouden de opbrengsten elkaar zo ongeveer in evenwicht houden. Kunnen de bewindslieden inzicht verschaffen in de gevolgen voor de kosten van levensonderhoud van hun voorstel enerzijds en van een volledig brengen onder de wiebeltax van de omzetbelasting anderzijds?

Voorts kwam het ook de nu aan het woord zijnde leden gewent voor, dat in de wet een definitie van het begrip bedrijfsmiddel wordt opgenomen. In de praktijk blijkt immers dat de rijksbelastingdienst daaronder ook goederen begrijpt die geen investeringsgoederen zijn zoals kantoorbehoeften, onderdelen voor reparatie en onderhoud e.d. De grens van f 50 blijkt in de praktijk geen oplossing te bieden. De Nederlandse interpretatie van het begrip bedrijfsmiddel kan ook in strijd komen met de desbetreffende E.E.G.-richtlijnen.

Verschillende leden wilden de stelling in herinnering roepen, geponeerd bij de algemene politieke en financiële beschouwingen, dat het langzamerhand uiterst noodzakelijk wordt dat de Regering een grotere bijdrage aan de oordeelsvorming van het parlement gaat leveren door te komen met meerjarenplanning. In dit verband vestigden zij er de aandacht op dat ook het bedrijfsleven hoe langer hoe meer behoefte aan een dergelijk meerjaren-inzicht krijgt, vooral gelet op het eerder door deze leden gesignaleerde brokkelig hanteren van de mogelijkheid om wijzigingen in de bestaande wetgeving aan te brengen. In de tweede plaats vestigden deze leden er de aandacht op dat de Regering opnieuw verwachtingen wekt, in het bijzonder nu aan

het bedrijfsleven in uitzicht wordt gesteld dat de heffing, in 1972 verlaagd wordende van 5,6 pct. naar 4,62 pct., „met ingang van 1973 vervalt”. Weet de Regering reeds nu definitief dat deze volledige afbraak in 1973 verantwoord en mogelijk zal zijn? Zo ja, hoe heeft de Regering zulks dan berekend? Welke bijzondere dekkingsmaatregelen heeft de Regering dan nu reeds op het oog die de complete afbraak van de investeringsheffing mogelijk zouden maken? Zou het niet veel juister zijn geweest, bij gebrek aan ook maar een benadering van een meerjaren-inzicht, nu te vermelden dat „gehoopt” wordt dat met ingang van 1973 tot verdere afbraak of gehele afbraak kan worden overgegaan?

Sommige leden werden gaarne nader ingelicht over het effect, dat de bewindslieden op de investeringen verwachten van de schorsing van de afbraak van de investeringsheffing, alsmede over de invloed daarvan op de prijzen. Ook zij vroegen zich af hoe in andere E.E.G.-landen de stand van zaken is ten aanzien van de heffing van omzetbelasting op investeringen en ontvingen daarover gaarne inlichtingen.

Wat zijn de budgettaire gevolgen – zo informeerden enige leden – wanneer het begrip bedrijfsmiddel in de wet O.B. dezelfde inhoud krijgt als dat bij de inkomsten- en vennootschapsbelasting? Zijn de bewindslieden bereid terwille van de duidelijkheid en eenvoud het onderscheid te laten vallen?

Diverse onderwerpen

Verscheidene leden vestigden nog de aandacht op het feit, dat met betrekking tot de verkoop van patates-frites concurrentiemoeilijkheden ontstaan tussen specifieke frituurbedrijven enerzijds en de overige (horeca)bedrijven anderzijds in verband met de tariefstelling van de op de inkoop van dit produkt drukkende omzetbelasting. Zien de bewindslieden mogelijkheden om dit probleem op te lossen?

Aldus vastgesteld 28 oktober 1971.

VONDELING
M. BAKKER
VAN DER MEI
BERGER
JOEKES
NOTENBOOM
PEIJNENBURG
WIEBENGA
DE GOEDE
KONING
DOLMAN
VAN DIS
DE RUITER
VAN AMELSVOORT
VERMAAT.